

LINSCHOTEN-VEREENIGING

NIEUWSBRIEF 2013 – I

L.S.

Dezer dagen moet Amsterdam ook voor niet-Amsterdammers de navel van de wereld lijken. Niet alleen voor de abdicatie en inhuldiging op 30 april jongstleden, maar ook voor de voorjaarsbijeenkomst van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis (op 25 mei) en voor de ledenvergadering van de Linschoten-Vereeniging trekt men *en masse* naar de hoofdstad. Zo veel belangstellenden als op kroningsdag hoeft natuurlijk niet van ons, maar het bestuur rekent uiteraard wel op een goede opkomst op 8 juni aanstaande!

Jaarvergadering 8 juni

De ledenvergadering vindt dit jaar plaats in Museumwerf 't Kromhout aan de Hoogte Kadijk, sinds de gouden eeuw het centrum van de scheepsbouw in Amsterdam. Van de vijftig werven – waar bijna vijfduizend mensen emplooi vonden – is alleen de in 1757 opgerichte werf 't Kromhout overgebleven. De werf wisselde in de loop der tijd vaak van eigenaar, maar ging wel met

zijn tijd mee. In de jaren 1860 stapte men over op de bouw van ijzeren schepen. Revolutionair was ook de dubbele overkapping uit 1888, die het mogelijk maakte onder alle weersomstandigheden door te werken. De werf was tevens de bakermat voor de legendarische Kromhoutmotoren. Nadat de productie daarvan in 1909 naar Amsterdam-Noord was overgebracht, legde de werf zich weer toe op nieuwbouw en reparatie tot de sluiting in 1967. Het complex begon daarna een tweede leven als Rijksmonument en museumwerf. Het museumgedeelte toont met diverse machines en gereedschappen de ontwikkeling van de scheepsbouw in Amsterdam in vervlogen tijden, met in de machinehal aandacht voor de Kromhoutmotor. Ook kunnen er op de werf nog steeds schepen worden gerepareerd. Het geheel is daarmee een levend industrieel monument, met alle verhalen die daaraan verbonden zijn. En om het vertellen van verhalen is het de Vereeniging tenslotte te doen. De keuze voor deze locatie is dus minder vreemd dan ze op het eerste gezicht lijkt!

✂=====

AANMELDING LEDENBIJEENKOMST EN JAARVERGADERING,
ZATERDAG 8 JUNI 2013, MUSEUMWERF 'T KROMHOUT, AMSTERDAM

Ondergetekende,

Naam:

Postcode/plaats:

Adres:

Handtekening:

- Zal met personen de ledenbijeenkomst en jaarvergadering bijwonen
- Stelt prijs op toezending van het financieel verslag per email op het volgende adres:
.....@.....
- Heeft geen email en stelt prijs op toezending van de vergaderstukken (verslag vorige jaarvergadering, verslag over 2012, financieel verslag) per post.

S.v.p. na invulling en ondertekening in een envelop opsturen naar onderstaand adres.

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam
+31 (0)10 – 421 30 21 (19-21.30 uur)
linschoten-vereening@xs4all.nl
www.linschoten-vereening.nl

Behalve voor scheepsbouw is er tijdens de ledenvergadering aandacht voor – *bien étonné(e)s de se trouver ensemble* – slaven en vrouwen. Dit jaar wordt herdacht dat Nederland – bepaald niet als eerste natie – in 1863 de slavernij officieel afschafte. Drs. Dirk J. Tang, historicus, heeft in 2001 als gastconservator bij het Scheepvaartmuseum de tentoonstelling *Slaven en Schepen* georganiseerd en is auteur van het binnenkort te verschijnen boek *Slavernij, een geschiedenis*. In zijn lezing, getiteld “Jan Huygen van Linschoten en slavernij” zal hij ingaan op de ervaringen van de naamgever van de Vereeniging met dit maatschappelijke fenomeen.

Linschotenpenning 2013

Behalve slaven staan ook vrouwen in de *spotlight* bij de ledenvergadering en wel bij de uitreiking van de Linschotenpenning 2013 aan mevr. dr. Marijke Barend-van Haften, tot april 2006 als universitair docent verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, leerstoelgroep Historische Nederlandse Letterkunde. Haar persoonlijke belangstelling voor het historische reisverhaal vormde de basis voor een diverse onderzoeksprojecten en een groot aantal publicaties, waarin onder meer de onderbelichte rol van reizende vrouwen aan bod komt. Het bestuur van de Vereeniging heeft op deze gronden besloten mevrouw Barend-van Haften de Linschotenpenning 2013 toe te kennen.

Nieuw bestuurslid

Op de ledenvergadering zal een nieuw bestuurslid worden voorgedragen in de persoon van dr. Michiel van Groesen uit Amsterdam. Van Groesen (37) is historicus en gepromoveerd op de verbeelding van verre streken in de uitgaven van de graveurs- en uitgeverfamilie De Bry. Voor de leden die in november 2008 het jubileumsymposium in Rotterdam hebben bijgewoond, is hij geen onbekende. Bij die gelegenheid hield hij een lezing onder de

titel “Jan Huygen van Linschoten en de familie De Bry: twee visies op Afrika en Amerika omstreeks 1600”. Van Groesen is werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam en houdt zich momenteel bezig met 17de-eeuwse Atlantische onderwerpen.

Om alvast te noteren

Zaterdag 16 november zal deel 112 uit de reeks *Werken* worden gepresenteerd. Het deel is gewijd aan de reis van de Rotterdamse VOC-admiraal Cornelis Cornelisz. Matelief naar Oost-Azië in 1605-1608 en wordt bezorgd door oud-Linschoten-voorzitter drs. Leo M. Akveld. De uitnodiging voor de presentatie met nadere bijzonderheden ontvangt u in de loop van oktober.

Een Oosters romantisch historisch tafereel en een oude bekende

In deel 107, *Herinneringen aan een reis naar Oost-Indië* (2008) verhaalt marine-officier Maurits Ver Huell van Christina Martha, dochter van de dochter van de radja van het eiland Nusalaut en een van de hoofdrolspelers bij de mislukte opstand tegen het Nederlandse gezag van 1817 op Ambon. De leiders van de opstand – waaronder Christina Martha’s vader – werden terechtgesteld. Christina Martha stief van verdriet als gevangene aan boord van Ver Huells schip de ‘Admiraal Evertsen’ en kreeg een zeemansgraf. Twintig jaar later hernam Ver Huell de geschiedenis van Christina Martha tijdens een voordracht voor de Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen in Rotterdam. Deze voordracht – waarin het verhaal in hevig geromantiseerde vorm was bewerkt – is nu uitgegeven en van een historisch commentaar voorzien, dat tevens een nader licht werpt op Ver Huells Rotterdamse tijd. De publicatie *Christina Martha. Oosters romantisch historisch tafereel* is bezorgd door drs. Hans Straver en is verschenen bij uitgeverij Verloren in Hilversum (ISBN 978-90-8704-342-1).

Colofon

© Linschoten-Vereeniging, 2013

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam
+31 (0)10 – 421 30 21 (19-21.30 uur)
linschoten-vereeniging@xs4all.nl
www.linschoten-vereeniging.nl